

بەش: باخچەى مندانان

كۆلپژ: پەروردهى بنەرەتى

زانكو: سەلاحەددىن

بابەت: كارامەىهەكانى ئەكادىمى-Academic Skills

پەرتووكى كۆرس: قوناغى يەكەم

ناوى مامۇستا: د.رەوا صالح محمد

سالى خويندن: ۲۰۲۳-۲۰۲۴

پەرتووکی كۆرس / Course Book

1. ناوی كۆرس	كارامەيەكانى ئەكادىمى
2. ناوی مامۇستاي بەر پەرس	د.ر.قوا صالح محمد
3. بەش/ كۆلىژ	باخچەي مندالان - پەروەردەي بىنەرەتى
4. پەيوەندى	rawamohammed@su.edu.krd 07504833378
5. يەككەي خويىند (بە سەعات) لە ھەفتەيەك	تيۆرى: 1 پراكتىك: 2
6. ژمارەي كارکردن	3 كاتژمىر
7. كۆدى كۆرس	
8. پروفایەلى مامۇستا	لە سالى 2007-2008 بە كالۆرىۆسم لە بەشى زانستە كۆمەلایەتتەكانى كۆلىژى پەروەردەي بىنەرەتتە تەواو كەردووە، لە سالى 2009 لە ھەمان كۆلىژ دامەزرەووم وەك يارىدەدەرى تويژەر تاكو سالى 2012 بووم بە قوتابى ماستەر لە ھەمان بەش و كۆلىژ وە لە سالى 2015 بىروانامەي ماستەرم لە رىگاكانى وانەوتنەوہى ميژوو بە دەست ھيئا، ئىستاش مامۇستام لە بەشى باخچەي مندالان لە كۆلىژى پەروەردەي بىنەرەتى سالى، دكتورام لە كۆلىژى پەروەردە بەشى رىئەمى پەروەردەي دەروونى لە سالى 2023 تەواو كەرد.
9. وشە سەرەككەكان	لۇجىك، نارگىومىنت، دىبەيت، پۆستەر، رىپۆرت
10. ناوەرۆكى گشتى كۆرس:	<ul style="list-style-type: none"> • ئەم بابەتە بۆ گەشەپىدانی توانا و شارەزايى قوتابيان لە پەيوەندى و گەتوگۆ و دىبەيتى ئەكادىمى و چالاككەكانى ئەكادىمى ئامادەكراوە. • بابەتەكانى ئەم بابەتە رايانانكە بۆ چۆنەتتى بەكارھىنانى سەرچاوەكان لە چالاككەكانى ئەكادىمى، بۆ دەستخستنى زانست، بۆ ھەژاندنى پرسىارە ئەكادىمىەكان و وەلامدانەوہى پرسىارەكان بە تېرو تەسەلى. • رايانانكە لە بابەتەكانى بىر كەردنەوہى رەخنەگرانە و رېزگرتن لە بىروراي بەرامبەر و چۆنەتتى ئەنجامدانى گەتوگۆي ئەكادىمى.
11. نامانجەكانى كۆرس:	<ul style="list-style-type: none"> • ئاشناكردنى قوتابيان بەچەند كارامەتتەكى ئەكادىمى پىويست وەك: (راپۆرتى ئەكادىمى، پىشكەشكەشكردنى سىمىنار، پۆستەرى ئەكادىمى، دىبەيتى ئەكادىمى، بىر كەردنەوہى رەخنەگرانە، كارکردن بەگروپ، بەشدارىكردن لە بۆنەكانى ئەكادىمى/ وېركشوپ/ كۆنفرانس/ سىمپۆزم) • بەھيژكردنى بىر كەردنەوہى رەخنەگرانە و دەربىرنى لۇجىككەيانە. • رېزگرتن لە و جياوازىيانەي كە لە پەيوەندى كۆمەلایەتتەكانى كۆمەلگە جياوازەكاندا ھەيە. • گەشەپىدانی بىر كەردنەوہى رەخنەگرانە و متمانە بەخۆبوون لە دەربىرنى و گوزارشت كەردنە.
12. نەركەكانى قوتابى:	ئەركى سەرەكى قوتابى لەم وانەيەدا ئەنجامدانى چالاكى ئەكادىمى و كارکردن بەگروپە، قوتابى بە پرسىارە بەرامبەر بە ئامادەبوون لە وانەكاندا و ھەر وەھا تۆماركردنى تېيىنى و سەرنجەكان لەكاتى وانەكانى رۆژانەدا، ھەر وەھا

<p>بەرپرسىيارە لە ھەلبژاردنى بابەتتەك بۇ ئەوھى دىيەيتى لەبارەوھە بكات، ھەروھە ئامادەكردنى راپورتتەك لەسەر بابەتەكە و پيشكەشكردنى بەشپوھى سىمىنار لەناو پۇلدا. ھەروھە بەرپرسىيارە لە ئامادەكردنى پۇستەرىكى ئەكادىمى لەسەر راپورتەكەى و ھەروھە ئامادەبوونى لەكاتى ھەموو تاقىكردنەوھەكان كە ۵ تاقىكردنەوھى پراكتىيە لەناو پۇلدا ئەنجام دەدرت.</p>
<p>۱۳. رینگەى وانه ووتتەوھ: وانەكان بەشپوھى تىورى دەوترتتەوھ بە پشت پەستن بە بەكارھېنانى داتاشۇ و پاوھرپۇينت، ھەروھە ھەروھە ووتوئۆو كاركردن بە كۆمەل و چالاكى كردارى و تيشكخستتە سەر خالە گرنگەكان لەسەر تەختەى سپى، پيدانى پوختەى وانهكان بەشپوھى مەلزەمە بە قوتابىيەكان.</p>
<p>۱۴. سىستەمى ھەلسەنگاندن: تەواوى تاقىكردنەوھەكان بەشپوھى پراكتىكى دەيت و لەناو پۇلدا ئەنجام دەدرت، تەنھا يەك تاقىكردنەوھى تىورى لەسەر كاغەز بەقوتابى دەكرت (۱۰)نمرە دەربارەى تىگەيشتنى قوتابى پۇ بابەتە تىورىيەكان، (۱۰)نمرە لەسەر چالاكى رۆژانە: (بەشدارى ناوپۇل، ھەلبژاردنى بابەت بۇ دىيەيت، چالاكى كاركردنى بەگروپ)، (۱۰)نمرە نووسىنى راپورت، (۱۰)نمرە پيشكەشكردنى سىمىنار دەربارەى راپورتەكەى دەيتتە ۴۰% نمرەى كۆشش بۇ قوتابى . تاقىكردنەوھى كۆتايى سال برىتيە لە ئامادەكردنى پۇستەرىكى ئەكادىمى كە (۲۰)نمرەى لەسەرە، ھەروھە ئەنجامدانى دىيەيتتەك كە (۲۰)نمرەى لەسەرە. لەخولى دووھم: سەرجم چالاكىيەكان قوتابى خۆى بەتەنھا ئەنجامى دەدات (۲۰)نمرە نووسىنى راپورت، (۲۰)نمرە ئامادەكردنى پۇستەرى ئەكادىمى، (۲۰)نمرە پيشكەشكردنى سىمىنار دەربارەى راپورتەكەى.</p>
<p>۱۵. دەرئەنجامەكانى فېر بوون: ۱. بەگەرخستنى لېھاتووويان لە گفتوگۆكردن و بەھيزكردنى تواناكانيان بۇ دەرپرىنى بىروراى مانادار و زىرەكانە لە كۆمەلگەدا. ۲. بەكارھېنانى سەرچاوھى متمانەپىكراو بۇ كۆكردنەوھى بەلگە بە شپوھىيەكى چالاک و پرەخنەگرانە. ۳. نيشاندانى توانا و كارامەيى گفتوگۆ و دانوستانى ئاشتىخوازانە لەگەل ئەوانى تردا. ۴. ئامادەكردن و ئەنجامدانى گفتوگۆى لۆجىكى كە سوودى بۇ كۆمەلگە ھەيە. ۵. دەستنيشانكردن و شروڤەكردنى ئەو كپشانەى كە لە كۆمەلگەدا تازە سەريان ھەلداوھ، ھەروھە سەيركردنى خود وەك بريكارىكى چالاک بۇ چارەسەركردنيان. ۶. نيشاندنى كراوھيى لە بەرامبەر بىرورا جياوازەكان و ئامادەيى بۇ گۆرانكارى لەبىروراى خۇيدا. ۷. نيشاندانى مەريفە لە ناوھندەكانى فېر بووندا بە بەكارھېنانى تەكنەلۇجيا بۇ سوودى گشتى. ۱۶. لىستى سەرچاوھ</p>

-Referencing (Harvard Style)

The University of Western Australia (2015) Harvard Citation Style, [Online], Available: <http://www.cqu.edu.au/edserv/undegrad/clc/content/resources.htm> [24 Sep 2015]

Site This for Me (Online Citation Generator): <https://www.citethisforme.com/harvard>

- Avoid Plagiarism- Paraphrasing, Summarizing and Quotations

Belmihoub, K. (2014) Purdue Online Writing Lab. Paraphrase and Summary Exercises, [Online], Available: <https://owl.english.purdue.edu/exercises/32/41> [May 29, 2014]

Online Learning Center (2015) College Writing Skills with Reading 6th ed. Summarizing and Paraphrasing, [Online], Available: <http://highered.mheducation.com/sites/dl/free/0072996277/161503/summarizing.html> [2015]

<http://www.kent.ac.uk/careers/sk/time.htm#Goals>

- Butt, N. S., 2010. Argument Construction, Argument Evaluation, and Decision-Making: A Content Analysis of Argumentation and Debate Textbooks. PhD. Wayne State University.

-Rybold, G., 2006. Speaking, Listening and Understanding: Debate for Non-native-English Speakers. New York: International Debate Education Association.

-Snider, A. C., (2011). A Short Guide to Competitive Debate Formats. [pdf] Available at: <http://debate.uvm.edu/learndebate.html>.

Event and Academic Posters

DeFelice, K. (2015) 25 Ways To Design an Awesome Poster and Create a Buzz For Your Next Event, [Online], Available: <https://designschool.canva.com/blog/25-ways-to-design-an-awesome-poster-and-create-a-buzz-for-your-next-event/> [March 13, 2015]

Online Event Poster Maker:

<http://www.postermywall.com/index.php/g/event-flyers>

https://www.canva.com/design/DABj1ByY6Lc/EyNddA8jtY7n_CFHfYf8DMw/edit

<https://designschool.canva.com/blog/25-ways-to-design-an-awesome-poster-and-create-a-buzz-for-your-next-event/>

<http://designshack.net/articles/inspiration/10-tips-for-perfect-poster-design/>

AVS Design (2007) Design aspects of academic poster, [Online], Available: <https://connect.le.ac.uk/posters> [2007]

Hess, G., Tosney, K. and Liegel, L. (2013) Creating Effective Poster Presentations | An Effective Poster, [Online], Available: <https://www.ncsu.edu/project/posters/> [2013]

Purrington, C. (2015) Designing conference posters, Online], Available: <http://colinpurrington.com/tips/poster-design> [2015]

YouTube Videos

- Moore, N. B. and Parker, R. 2004. Critical Thinking- 7th ed. McGraw-Hill. Newyork.
- Wolfson, J. A. 2012. The Great Debate. A Hand Book for Policy Debate and Public Forum Debate- 4th ed. Lightning Bolt Press. Illinois.
- Morrow, D. R. and Weston, A. 2011. A Workbook for Arguments. A Complete Course in Critical Thinking. Hackett Publishing Company, Inc. Indianapolis.
- Crick, N. 2014. Rhetorical Public Speaking- 2nd ed. Pearson Education, Inc. Louisiana.

ناوی مامۇستای وانه پېژ	۱۷. بابەتەکان
	<p>هەفتەپەیی یەكەم/</p> <ul style="list-style-type: none"> - پیا داچوونەو هەپەك بە سیلە بەس (پروگرامی خویندن) - دەسپێكیك بۆ گفتوگۆ (پیناسە، پوختە، میژوو، لەگەڵ فۆرماتەكان) - باسیكی گشتی سەبارەت بە توانستەكانی گفتوگۆ و ئارگيومینتسازى <p>هەفتەپەیی دووهم/</p> <ul style="list-style-type: none"> - رێكخستنى گروپەكان - پێشەكەك بۆ چالاكیەكانی ئەكادیمی و هونەری پێشكەشكردن - توانستەكانی گفتوگۆ و بیركردنەو هەپەرخنەگرانە <p>هەفتەپەیی سێپەم/</p> <ul style="list-style-type: none"> - باسە هەنوکه یەكەكان لە كوردستان، هەروەها چەند باسیك لە بوارى كى تايپەتدا بە پێى پسپۆرى بەشەكان - هەلبژاردنى بابەت (هەلبژاردەى قوتابى، بابەتى گفتوگۆهەلگر و هەمەلایەن) <p>هەفتەپەیی چوارەم/</p> <ul style="list-style-type: none"> - پێشەكیەك سەبارەت بە كارامەیی نووسینی راپۆرت (كۆكردنەو هەپە زانیاری، پێكھاتەى راپۆرت، گەرانەو هەپە سەرچاوەكان) - توانای ئامازەكردن بە سەرچاوەكان - ئاشناكردنى قوتابى بە كتیبخانە - دەستخستن و هەلسەنگاندنى زانیاری <p>هەفتەپەیی پێنجەم/</p> <ul style="list-style-type: none"> - كارامەیی راپۆرتى ئەكادیمی - بەرچاوری و روونیەك (كورتەپەك) لەسەر پەرتوكى سەرچاوە

	<p>- تۆمارکردنى تېببىنى، دوورکەوتنەوۈ لە دزىنى بىرۆکە</p> <p>- خىشتەى ئەرکەکان</p> <p>- کارگېرى کات و دابەشکردنى کاتەکان</p> <p>هەفتەپەى شەشەم/</p> <p>- کارامەپى نووسىنى راپۆرت</p> <p>- پوختەى بابەتەکە</p> <p>- پوختەکردن و گەيشتن بە پرسىارى سەرەكى راپۆرتەکە</p> <p>هەفتەپەى حەوتەم/</p> <p>- رەشنىسى راپۆرت ياخود وتار ۲۰۰۰-۳۰۰۰ وشە</p> <p>- تېھەلچوونەوۈ بە رەشنىس</p> <p>- پېداچوونەوۈى ھاوېۆل و رەخنە و پېشنىاز (لە پۆلدا)</p> <p>هەفتەپەى ھەشتەم/</p> <p>- بە کۆتاگەپاندىنى راپۆرت</p> <p>- توانستى راگەيشتن(اتصال) وپېشکەشکردنى سىمىنار(پېرژەنتەيشن)</p> <p>- رۆنکردنەوۈى چالاکیەکانى ئەکادېمى (وېرکىشۆپ، کۆنفرانس، سىمپۆزىم)</p> <p>هەفتەپەى نۆپەم/</p> <p>- مەشقى گىتوگۆى لەسەرخۆ لە گروپى بچووکدا، ۳-۵ خولەک (چاوپېکەوتنى کار)</p> <p>- دەشى پاوەرپۆينت بەکاربى</p> <p>هەفتەپەى دەپەم/</p> <p>- ئاکارەکانى راگەيشتن(اتصال)/ بىرورای جياواز</p> <p>- توانستى دانوستان و گىتوگۆى ئاشتىخوازنە و قاپلکردنى بەرامبەر</p> <p>هەفتەپەى يازدەپەم/</p> <p>- رېکخستەوۈى گروپەکان</p> <p>- توانستى گىتوگۆ</p> <p>- شىوازەکانى(فۆرماتەکانى) گىتوگۆ</p>
--	---

	<p>هەفتەيەى دوازدهەيم / گفتوگۆكان</p> <p>هەفتەيەى سێزدهەيم / گفتوگۆكان</p> <p>هەفتەيەى چواردهەيم / گفتوگۆكان / ئامادەكارى بۆ بۆنە و پېشاندانى پۆستەر</p> <p>هەفتەيەى پازدهەيم / پېشاندانى پۆستەرەكان</p> <p>هەفتەيەى شازدهەيم / پېشبركێى پۆستەرەكان و گفتوگۆكان لەسەر ئاستى كۆلێژەكان</p> <p>هەفتەيەى حەفدهەيم / پېشبركان لەسەر ئاستى زانكۆ</p> <p>هەفتەيەى هەژدهەيم / ئاشنايەتى قوتابى بە چالاكییەكانى ئەكادیمی (وێركشۆپ، كۆنفرانس، سیمپۆزم)</p>
	<p>١٨. بابەتى پراكتیک (ئەگەر هەبێت)</p>
	<p>فێربوونى چۆنییەتى ئامادەکردنى راپۆرتى ئەكادیمی، ئامادەکردنى پرزېنتەيشن و پېشكەش کردنى، دیزاین کردنى پۆستەرى بۆنەكان، دیزاین کردنى پۆستەرى ئەكادیمی، ئەنجامدانى دیبەيتى ئەكادیمی</p>
	<p>١٩. تاقیکردنەوهكان</p> <p>١. دارشتن: لەم جۆرە تاقیکردنەوهیە پرسیارەكان زۆربەى بە وشەى وەك روون بکەوه چۆن...؟ ھۆکارەكان چی بوون...؟ بۆچی...؟ چۆن...؟ دەستپێدەكات.</p> <p>لەگەڵ وەلامى نمونەییان</p> <p>نمونه دەبێت دەستبەر بکریت</p> <p>٢. راست وچەوت: لەم جۆرە تاقیکردنەوهیە رستەیهکی کورت دەربارەى بابەتیک دەستبەر دەکریت وپاشان قوتابى بە راست یان چەوت دادەنێت. نمونه دەبێت دەستبەر بکریت.</p> <p>٣. پزاردەى زۆر: لەم جۆرە تاقیکردنەوهیە ژمارەیهک دەستەواژە دەستبەر دەکریت لە ژێر رستەیهک وپاشان قوتابیان دەستەواژەى راست ھەلەدبژێریت. نمونه دەبێت دەستبەر بکریت.</p>
	<p>٢٠. تێبینى تر</p>
	<p>٢١. پێداچوونەوهى ھاوئەل</p> <p>ئەم کۆرسبووکە دەبێت لەلایەن ھاوئەلێکی ئەکادیمیەوه سەیر بکریت و ناوەرۆکی بابەتەکانى کۆرسەکە پەسەند بکات و جەند ووشەیهک بنووسیت لەسەر شیاوی ناوەرۆکی کۆرسەکە و واژووی لەسەر بکات.</p> <p>ھاوئەل ئێمە کەسەیه کە زانیاری ھەبێت لەسەر کۆرسەکە و دەبێت پلەى زانستی لە مامۆستا کەمتر نەبێت.</p>